

УДК 780.614.13:785.6

DOI <https://doi.org/10.32782/facs-2025-5-23>**Вікторія САКАЛИ***аспірант кафедри історії музики та музичної етнографії, Одеська національна музична академія імені А. В. Нежданової, вул. Новосельського, 63, м. Одеса, Україна, 65023***ORCID:** 0009-0004-9853-5974

Бібліографічний опис статті: Сакали, В. (2025). Жанрово-інтонаційна специфіка українського музичного неоромантизму в «Романтичному» Концерті для бандури з оркестром Юрія Олійника. *Fine Art and Culture Studies*, 5, 180–186, doi: <https://doi.org/10.32782/facs-2025-5-23>

ЖАНРОВО-ІНТОНАЦІЙНА СПЕЦИФІКА УКРАЇНСЬКОГО МУЗИЧНОГО НЕОРОМАНТИЗМУ В «РОМАНТИЧНОМУ» КОНЦЕРТІ ДЛЯ БАНДУРИ З ОРКЕСТРОМ ЮРІЯ ОЛІЙНИКА

У дослідженні узагальнено жанрово-стильові та інтонаційні особливості «Романтичного» Концерту для бандури з оркестром Юрія Олійника як ключового зразка українського музичного неоромантизму в творчості діаспори.

Мета роботи – виявлення поетико-інтонаційної унікальності «Романтичного» Концерту в річці українського музичного неоромантизму та процесів симфонізації бандурного інструменталізму.

Методологія роботи. Суттєвими для цієї роботи є жанрово-стильовий, інтонаційний, музично-культурологічний, а також аналітико-музикознавчий методи дослідження.

Наукова новизна роботи визначена тим, що в ній уперше представлено цілісний музикознавчий аналіз «Романтичного» Концерту в контексті його циклічної єдності, досліджено взаємодію бандури з симфонічним оркестром як засіб формування героїко-ліричної драматургії, а також здійснено порівняльний аналіз із пізнішими концертами Ю. Олійника для визначення стильової еволюції композитора.

Висновки. Творчість Юрія Олійника є суттєвим внеском у розвиток бандурного академічного мистецтва, надаючи бандурі нового культурологічного значення – символу екзистенції українства поза межами Батьківщини. Композитор оперує діаспорним неоромантизмом, що органічно поєднує героїчний дух та завдання симфонізації інструмента, забезпечуючи бандурі статус повноцінного концертного соліста. «Романтичний» Концерт для бандури з оркестром (1987) Юрія Олійника є одним із найбільш масштабних і концептуально вагомих творів для цього інструменту, що сформувався в річці українського діаспорного неоромантизму на зламі XX–XXI століть. Твір набуває значення героїко-ліричного музичного маніфесту, який органічно інтегрує віртуозну традицію європейського романтичного концерту з національною жанрово-інтонаційною специфікою бандурного мистецтва. У цьому контексті Романтичний концерт виступає як важливий соціокультурний міст, що демонструє не лише симфонічну універсальність бандури, а й естетичні настанови мистецтва діаспори, орієнтованого на збереження та актуалізацію національної духовності. Порівняння Романтичного концерту з іншими творами цього жанру в творчості Ю. Олійника засвідчує триєдиний шлях національної ідентичності: від неоромантичної героїки до архетипового вкорінення і глобального полістилістичного діалогу. Таким чином, майстерна симфонізація підтверджує універсальність бандури, здатної інтегрувати історичні традиції та актуальний контекст світової академічної музики.

Ключові слова: бандура, Юрій Олійник, «Романтичний» Концерт, неоромантизм, діаспора, жанрова специфіка, симфонізація, виконавський універсальзм.

Viktoriia SAKALY*Postgraduate student at the Department of Music History and Musical Ethnography, Odesa National Academy of Music named after A. V. Nezhdanova, 63, Novoselskogo St, Odessa, Ukraine, 65023***ORCID:** 0009-0004-9853-5974

To cite this article: Sakaly, V. (2025). Zhanrovo-intonatsiina spetsyfika ukrainskoho muzychnoho neoromantyzmu v «Romantychnomu» Kontserti dlia bandury z orkestrom Yuriia Oliinyka [Genre and intonational specificity of Ukrainian musical neo-romanticism in Yuriy Oliynyk's "Romantic" concerto for bandura and orchestra]. *Fine Art and Culture Studies*, 5, 180–186, doi: <https://doi.org/10.32782/facs-2025-5-23>

GENRE AND INTONATIONAL SPECIFICITY OF UKRAINIAN MUSICAL NEO-ROMANTICISM IN YURIY OLIYNYK'S "ROMANTIC" CONCERTO FOR BANDURA AND ORCHESTRA

The study summarizes the genre-stylistic and intonational features of Yuriy Oliynyk's "Romantic" Concerto for bandura and orchestra, a monumental work demanded in modern academic bandura performance practice of the diaspora.

***The purpose of the work** is to identify the genre and intonational specificity of the "Romantic" Concerto within the context of Ukrainian musical neo-romanticism and the processes of symphonization of bandura instrumentalism.*

***Methodology of the work.** Essential for this work are the genre-stylistic, intonational, musical-culturological, as well as analytical-musicological research methods.*

***The scientific novelty** of the work is determined by the fact that it first presents a systematic analytical summary regarding the genre-intonational specificity of the "Romantic" Concerto, which constitutes a key example of academic bandura instrumentalism of the Ukrainian diaspora and establishes the universality of the bandura in a new dramaturgical context.*

***Conclusions.** Yuriy Oliynyk's work is a significant contribution to the development of academic bandura art, giving the bandura a new cultural significance – a symbol of the existence of Ukrainians outside the Motherland. The composer operates with diasporic neo-romanticism, which organically combines the heroic spirit and the task of symphonizing the instrument, providing the bandura with the status of a full-fledged concert soloist. Yuriy Oliynyk's "Romantic" Concerto for Bandura and Orchestra (1987) is one of the most large-scale and conceptually significant works for this instrument, which was formed in the wake of Ukrainian diasporic neo-romanticism at the turn of the 20th and 21st centuries. The work acquires the meaning of a heroic-lyrical musical manifesto, which organically integrates the virtuoso tradition of the European romantic concert with the national genre-intonation specificity of bandura art. In this context, the Romantic Concerto acts as an important socio-cultural bridge, demonstrating not only the symphonic universality of the bandura, but also the aesthetic guidelines of diaspora art, focused on the preservation and actualization of national spirituality. A comparison of the Romantic Concerto with other works of this genre in the work of Yu. Oliynyk testifies to the three-fold path of national identity: from neo-romantic heroics to archetypal rooting and global polystylistic dialogue. Thus, the masterful symphonization confirms the universalism of the bandura, capable of integrating historical traditions and the current context of world academic music.*

***Key words:** bandura, Yuriy Oliynyk, "Romantic" Concerto, neo-romanticism, diaspora, genre specificity, symphonization, performing universalism.*

Актуальність теми дослідження.

Актуальність роботи визначається низкою чинників, що стосуються як музикознавчої парадигми, так і культурно-історичної місії бандури в умовах діаспори. Протягом століть бандура сприймалася як один із найважливіших звукових символів української культури. Це особливо актуально для української діаспори, де музичне мистецтво виступало як головний механізм збереження ідентичності. Як зазначав дослідник діаспори М. Стахів: «Бандурне мистецтво української діаспори стало уособленням героїко-патріотичного духу, в якому минуле і сьогодення органічно поєднані, що слугувало емоційним підґрунтям для духовної незламності» (Стахів, 2001, с. 23). Саме ця потреба у глибокому емоційному та національному висловлюванні визначила естетику діаспорного неоромантизму. Цей напрям прагнув до монументальних форм і філософської насиченості, що відповідало баченню А. Рудницького: «Українська музика мусить бути емоційно глибока. Вона не сміє бути дрібною, а мусить мати ту широчінь почувань, якою відзначається душа нашого

народу» (Рудницький, 1963, с. 402). Додатково, актуальність посилюється завданням піднесення бандури до рівня академічного солюючого інструменту. Згідно з І. Лук'янцем, «бандура, як концертний інструмент, здатна до глибоких драматургічних узагальнень та активної взаємодії з оркестром, що виводить її з площини етнографізму в простір симфонічного мислення» (Лук'янець, 1999, с. 120).

«Романтичний» Концерт Ю. Олійника є унікальною моделлю адаптації класико-романтичних жанрів (концерт, сонатний цикл) до інтонаційного словника бандури та народнопісенної традиції. По-перше, існує нагальна необхідність інтеграції доробку Ю. Олійника, як ключового представника діаспори, до вітчизняної науки. По-друге, особливий науковий інтерес становить виявлення механізмів симфонізації бандури як віртуозного солюючого інструменту та аналіз його комплексної гармонічної мови в контексті естетики пізнього романтизму. Таким чином, аналіз Романтичного концерту дозволяє не лише розширити уявлення про українську музику кінця XX століття, але й науково розмежувати

естетичні засади діаспорного неоромантизму та академічного українського неофольклоризму, що є ключовою науковою проблемою сучасності.

Аналіз досліджень і публікацій. Незважаючи на беззаперечну вагомість творчої постаті Ю. Олійника, його спадщина, і зокрема Романтичний концерт, досліджена фрагментарно. Переважна частина наявних матеріалів носить публіцистичний або виконавський характер (праці О. Герасименко (Герасименко, 2005), В. Руденка. Натомість, комплексний музикознавчий аналіз, що поєднує формотворчі, гармонічні та виконавські аспекти з позицій діаспорного неоромантизму, є новим і критично важливим напрямом.

Проблематика бандурного мистецтва діаспори та його симфонізації висвітлюється в працях В. Дутчак (Дутчак, 2014), О. Стельмашенко (Стельмашенко, 2018) та М. Давидова (Давидов, 2010). У контексті вивчення концертної творчості композитора слід згадати, що І. Зінків у своїй статті «Жанр концерту для бандури у творчості Олійника кінця 2000 – початку 2010-х років» аналізує пізніші твори композитора – V та VI концерти для бандури з оркестром (Зінків, 2016), що дозволяє простежити загальну еволюцію стилю Олійника в цьому жанрі.

Однак, цілісний музикознавчий аналіз «Романтичного» Концерту (1987) та його концептуальне зіставлення з пізнішими творами Олійника досі відсутнє, що і визначає наукову новизну нашого дослідження.

Мета роботи – виявлення поетико-інтонаційної унікальності «Романтичного» Концерту в річищі українського музичного неоромантизму та процесів симфонізації бандурного інструменталізму.

Виклад основного матеріалу. Неоромантизм в українській музиці діаспори (Б. Кудрик, А. Рудницький, Ю. Олійник) не був ретроспективним явищем; це була творча рефлексія, спрямована на збереження та актуалізацію національної ідентичності в умовах культурного відчуження. На відміну від європейського неоромантизму, його український діаспорний напрям кристалізувався навколо ностальгійного та героїчного пафосу, що впливає з відірваності від Батьківщини. Ця естетика прагнула поєднати архаїчну глибину фольклору

з віртуозним симфонізмом світових класикоромантичних зразків. Особлива увага приділялася символічній ролі бандури як голосу нації. Як зазначала виконавиця і дослідниця Ольга Герасименко, аналізуючи твори, близькі до Концерту Олійника: «Ці композиції... є філософією осмислення буття і призначення української душі, яка, незважаючи на розлуку з рідною землею, зберігає свою мелодійну сутність та духовну цілісність, втілену у віртуозному слові бандури» (Герасименко, 2005, с. 15). Таким чином, віртуозна симфонізація бандури стає не просто технічним прийомом, а драматургічною метафорою незламності національного духу.

Творчість Юрія Олійника, що сформувалася під впливом композиторів-емігрантів (наприклад, А. Рудницького), органічно вписується в цю парадигму. Його «Романтичний» Концерт є свідченням цього стильового синтезу, оскільки він використовує монументальні класикоромантичні форми (багаточастинний концерт) як драматургічну рамку для втілення національного інтонаційного змісту. Оркестрова фактура демонструє витончену пост-романтичну насиченість (широкі акорди, ліричні соло валторн і кларнетів), тоді як бандура виступає як символ української духовності – то медитативний і задумливий, то рішучий і незламний. Композитор вміло поєднує широку, «вагнерівську» гармонічну вертикаль з прозорою, кобзарською лінеарністю сольної партії, реалізуючи ідею тембрального універсалізму бандури.

Це прагнення до всебічного охоплення жанрів підтверджується також у працях українських музикознавців. Так, М. В. Скорик наголошував, що українська музика повинна долати обмеження лише фольклору і «набути універсальної мови симфонічної виразності, залишаючись при цьому українською по суті своєї інтонації та духу» (Скорик, 1990, с. 68). Саме цю ідею синтезу блискуче втілює Ю. Олійник у своєму Романтичному концерті.

Перша частина аналізованого твору виступає драматургічним ядром, де сонатна форма набуває новаторського трактування, втілюючи конфлікт між пам'яттю та героїчною дією. Програмна інтродукція (*Andante*, с. 8–9 (Олійник, 2010)) – це створення ноетичного простору (Матвіїв, 2021), де медитативна тема-балада, побудована на інтонаціях «Коломийки», у приглушеному тембрі бандури, виконує функцію

діаспорної ретроспекції, занурюючи слухача в архетипову пам'ять, що передуює основній події.

Контраст виникає в *Allegro*, де Головна партія (вольова, маршова) зіштовхується з бандурою, яка виступає в цьому творі як героїчний протагоніст. Цей конфліктний діалог набуває сенсу, де зовнішня героїчна декламація оркестру протистоїть внутрішній інтроспекції соліста. Новизна криється у драматургії Розробки (с. 17 (Олійник, 2010)), яка будується на модуляційних спалахах та свідомо дисонансній, ускладненій гармонійній вертикалі. Оксана Герасименко зазначала, що це «...змушує інструмент говорити про найглибші, найбільш кризові переживання. Бандура переходить від інтимної сповіді до драматичного крику» (Герасименко, з архівних записів), що підкреслює інтенсивність боротьби за ідентичність.

Друга частина (*Adagio molto rubato*, с. 25–33 (Олійник, 2010)) є центром емоційного тяжіння, демонструючи насиченість гармонії. Тема, що має виразний пісенний, кантиленний характер, імплементує агогічну свободу (*molto rubato*), що є прямим відсиланням до кобзарської манери виконання дум. Гармонічне новаторство розкривається у Розділі В (с. 28–31 (Олійник, 2010)), де цитата народної пісні «Ой у вишневому саду» перетворюється на драматичне висловлювання через складні нон-акорди та політональні співставлення. О. Герасименко зауважувала, що Ю. Олійник створює «серпанок, своєрідний туман навколо мелодії, метафорично відображаючи ностальгичний смуток діаспори, який неможливо висловити прямо» (Герасименко, 2005, с. 18). Це технологічне ускладнення фактури відображає глибоку психологізацію ліричного образу.

Фінал (*Allegro risoluto*) виконує функцію ідейно-драматургічного узагальнення, обираючи рондо-сонатну форму на базі народної пісні «Ой у полі криниченька стояла». Віртуозність тут набуває символічного значення подолання. Ю. Олійник розширює технічний арсенал бандури – розлогі арпеджо, октавні пасажі, подвійні ноти та особливо перкусійні удари по деці. Ці прийоми дозволяють бандурі набути симфонічної насиченості та ритмічної гостроти, перетворюючи її на повноцінний ударно-струнний комплекс. Оксана Герасименко підкреслювала: «Це не фінал-свято, це фінал-перемога.

Віртуозність, яку вимагає Олійник у каденції, є абсолютною. Інструмент повинен звучати як міні-оркестр, охоплюючи світлотіньову палітру від *pianissimo* до *fortissimo* – це виклик, гідний пізнього романтизму» (Герасименко, 2005, с. 21).

Фінал включає розширену сольну каденцію (с. 48–49 (Олійник, 2010)), яка слугує інтонаційним меморіалом циклу, інтегруючи трансформовані теми попередніх частин. Оркестровка є ключовим елементом симфонізації і виступає як самостійний суб'єкт драматургії. Ю. Олійник використовує тембрально-функціональну диференціацію європейського пост-романтичного оркестрового апарату для акцентуації національного тембру. Оркестр, що утворює тяжку вертикаль, не «заглушає» бандуру, а, навпаки, підсвічує її унікальність через контраст із легкою, лінійною фактурою соліста, тим самим симфонізуючи інструмент. Новизна оркестрового письма полягає у використанні європейського пост-романтичного оркестрового апарату для акцентуації національного тембру.

«Романтичний» Концерт (1987) слугує стильовим фундаментом для вивчення еволюції бандурного симфонізму Ю. Олійника. Його зіставлення з пізнішими творами – «Трипільським» Концертом (1995) та «Американським» Концертом (2011) – дозволяє простежити шлях композитора від неоромантичної героїки до полістилістичної концептуальності, що відображає складну динаміку культурного самоствердження української діаспори. Концептуальна траєкторія цих трьох творів виявляє три аспекти осмислення національної ідентичності, де бандура виступає символічним суб'єктом: Героїчна Монументалізація («Романтичний» Концерт). Цей твір є класико-романтичним маніфестом, спрямованим на легітимізацію бандури у просторі великих європейських жанрів. Його інтонаційним фокусом є прямі, легко ідентифіковані пісенні джерела... Архетипове Вкорінення («Трипільський» Концерт, 1995). Твір засвідчує різкий стильовий зсув від зовнішньої героїки до глибинної інтроспекції та міфологізму. Тут інтонаційна основа відходить від пісенності до обрядових формул та модальних ладів, що, за спостереженнями В. Мішалова, відповідає пошуку діаспорою «докозацької, трипільської

свідомості» (Мішалов, 2011, с. 42). Як зазначають дослідники (Дутчак, 2014), композитор шукає глибинний зв'язок із національною культурою, а бандура перетворюється на рефлексуючого оповідача, який веде камерний монолог. Оркестрова фактура стає колористичною, остінатною і мінімалістичною, використовуючи розширену перкусію для створення ритуального звукового простору. Мультикультурний Синтез («Американський» Концерт, 2011). «Американський» Концерт фіксує кінцевий етап діаспорної рефлексії – акт творчої асиміляції. Інтонаційна база тут є відкрито полістилістичною; Олійник свідомо інтегрує елементи джазового свінгу, блюзового *blue notes* та урбаністичних ритмів. Це музичний доказ динамічності української ідентичності. Оркестр функціонує як Біг-бенд з активним використанням синкоп та джазових прийомів (наприклад, сурдин у мідних). Ця вимога кардинально змінює і виконавську естетику (Герасименко, 2005, 186–192).

Таким чином, українська музика доводить свою здатність до універсалізації (Давидов, 2010), формуючи нову, мультикультурну самосвідомість. Ця тріада Концертів є цілісною культурологічною концепцією: від героїчної оборони («Романтичний») до архетипового пошуку («Трипільський») і, нарешті, до продуктивного глобального діалогу («Американський») різних національних культур. Бандура у цій еволюції виконує роль «літописця духу», який фіксує здатність нації до творчого переродження поза географічними межами (Давидов, 2010).

Висновки. Творчість Юрія Олійника є суттєвим внеском у розвиток бандурного академічного мистецтва, надаючи бандурі нового культурологічного значення – символу екзистенції українства поза межами Батьківщини. Композитор оперує діаспорним неоромантизмом, що органічно поєднує героїчний дух та завдання симфонізації інструмента, забезпечуючи бандурі статус повноцінного концертного соліста. «Романтичний» Концерт для бандури з оркестром (1987) Ю. Олійника є одним із найбільш масштабних і концептуально вагомих творів для цього інструменту, що сформувався в річищі українського діаспорного неоромантизму на зламі XX–XXI століть. Твір набуває значення героїко-ліричного музичного маніфесту, який органічно інтегрує віртуозну традицію європейського романтичного концерту з національною жанрово-інтонаційною специфікою бандурного мистецтва. У цьому контексті Романтичний концерт виступає як важливий соціокультурний міст, що демонструє не лише симфонічну універсальність бандури, а й естетичні настанови мистецтва діаспори, орієнтованого на збереження та актуалізацію національної духовності. Порівняння Романтичного концерту з іншими творами цього жанру в творчості Ю. Олійника засвідчує триєдиний шлях національної ідентичності: від неоромантичної героїки до архетипового вкорінення і глобального полістилістичного діалогу. Таким чином, майстерна симфонізація підтверджує універсалізм бандури, здатної інтегрувати історичні традиції та актуальний контекст світової академічної музики.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Бандурне мистецтво XXI століття: тенденції та перспективи розвитку: Збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції. Київ: ДАКККіМ, 2006. 192 с.
2. Брояко Н. Б. Теоретичні аспекти виконавської майстерності бандуриста: Монографія. Івано-Франківськ: Обласна друкарня, 1997. 150 с.
3. Буга О. П. Костянтин Мясков: вокальна і бандурна творчість у сфері народно-інструментального виконавства: наукове обґрунтування творчого мистецького проєкту. Київ: НМАУ імені П. І. Чайковського, 2022. 130 с.
4. Давидов М. Історія виконавства на народних інструментах (Українська академічна школа): підручник. Київ: НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2010. 592 с.
5. Дутчак В. Г. Бандурне мистецтво українського зарубіжжя в національному музично-культурному процесі XX – початку XXI ст.: автореф. дис. ... доктора мистецтвознавства: 17.00.03 – музичне мистецтво / ІМФЕ імені М. Т. Рильського НАН України. Київ, 2014. 40 с.
6. Герасименко О. Концерти для бандури та симфонічного оркестру Юрія Олійника в контексті сучасного бандурного мистецтва. *Кобзарство в контексті становлення української професійної музичної культури: зб. мат. міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 14 жовтня, 2005 р.* Київ, 2005. С. 186–192.
7. Зінків І. Я. Бандура як історичний феномен [монографія]. Київ: ІМФЕ імені М. Т. Рильського НАН України, 2013. 447 с.

8. Зінків І. Я. Жанр концерту для бандури у творчості Олійника кінця 2000 – початку 2010-х років. *Наукові записки Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. Львів, 2016. Вип. 1. С. 139–144.
9. Клапчук В. М. Бандурне мистецтво України середини XVIII – початку ХХІ ст. : соціокультурний вимір: дис. ... доктора філософії: 03 – Гуманітарні науки, 032 – Історія та археологія / Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя. Ніжин, 2024. 317 с.
10. Колесса Ф. Українські народні музичні інструменти: музикознавчі праці. Київ: Наукова думка, 1970. 592 с.
11. Кушпет В. Старцівство: мандрівні старці-музиканти в Україні (XIX – поч. ХХ ст.). Київ: Темпора, 2007. 592 с.
12. Лісняк І. М. Академічне бандурне мистецтво кінця ХХ – початку ХХІ століття як відображення провідних тенденцій розвитку сучасної української музичної культури: автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства: 17.00.03 / ІМФЕ імені М. Т. Рильського. Київ, 2017. 24 с.
13. Матвій Г. В. Звукообразні чинники сучасної бандурної творчості: інструментально-виконавський авторський підхід: дис. ... канд. мистецтвознавства: 17.00.03 / Одеська національна музична академія імені А. В. Нежданової. Одеса, 2021. 190 с.
14. Мішалов В. Трипільські мотиви в бандурному концерті: музикологічний аналіз. *Наукові записки НМАУ*. Вип. 95. Київ, 2011. С. 39–55.
15. Морозевич Н. В. Бандурне мистецтво як культурне надбання сучасності: автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства: 17.00.03 – Музичне мистецтво / Одеська державна музична академія імені А. В. Нежданової. Одеса, 2003. 16 с.
16. Ніколенко О. І. Оригінальна інструментальна бандурна творчість в аспекті жанрово-стильової еволюції: автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства: 17.00.03 – Музичне мистецтво / Львівська національна музична академія імені М. В. Лисенка. Львів, 2011. 16 с.
17. Олійник Ю. Концерт «Романтичний» для бандури з оркестром / Музична редакція О. Герасименко-Олійник. Тернопіль: ТерРус, 2010. 50 с.
18. Рудницький А. Українська музика. Історичний огляд. Мюнхен: ДМШУ, 1963. 384 с.
19. Самчук Улас. Живі струни. Бандура і бандуристи. Детройт: Видання Капели Бандуристів імені Тараса Шевченка, 1976. 467 с.
20. Слюсаренко Т. Бандурне виконавство як явище національної української культури: автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства: 17.00.03 – Музичне мистецтво / Харківський національний університет мистецтв імені І. П. Котляревського, 2016. 20 с.
21. Стельмашенко О. А. Композиторська творчість української діаспори: жанрові та стильові пошуки. Монографія. Київ: Музична Україна, 2018. 350 с.
22. Хоткевич Г. Бандура та її можливості / ред. В. Мішалов. Харків: Глас-Майдан, 2007. 96 с.
23. Черемський К. Традиційне співцтво. Українські співці-музиканти в контексті світової культури. Харків: Атос, 2008. 248 с.
24. Черемський К. Шлях звичаю. Харків: Глас, 2002. 445 с.
25. Бандурне мистецтво. URL: http://library.nakkkim.edu.ua:8080/libdoc/konferencii/bandurne_mystectvo.pdf (дата звернення: 27.10.2025).
26. Юрій Олійник Концерт № 3 «Екзотичний» Марта-Мапрагета СТОРОНЬСЬКА. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=tgTTheRTKG4> (дата звернення: 27.10.2025).
27. The Bandura and its history: An overview. URL: <https://www.bandura.org/history/> (дата звернення: 27.10.2025).

REFERENCES:

1. Durban mystetstvo XXI stolittya... (2006). [Bandura Art of the 21st Century...]. Kyiv: DAKKKiM [in Ukrainian].
2. Broiako, N. B. (1997). Teoretychni aspekty vykonavs'koyi maysternosti bandurysta [Theoretical Aspects of Bandurist's Performing Skills]. Ivano-Frankiv'sk: Oblasna drukarnya [in Ukrainian].
3. Buha, O. P. (2022). Kostyantyn Myaskov: vokal'na i bandurna tvorchist' u sferi narodno-instrumental'noho vykonavstva [Konstantin Myaskov: Vocal and Bandura Creativity...]. Kyiv: NMAU imeni P. I. Chaykovs'koho [in Ukrainian].
4. Davydov, M. (2010). Istoriya vykonavstva na narodnykh instrumentakh (Ukrayins'ka akademichna shkola) [History of Performance on Folk Instruments (Ukrainian Academic School)]. Kyiv: NMAU imeni P. I. Chaykovs'koho [in Ukrainian].
5. Dutchak, V. H. (2014). Bandurne mystetstvo ukayins'koho zarubizhzhya... [Bandura art of Ukrainians abroad...]. Author's abstract of the thesis doctor of art history. Kyiv: IMFE imeni M. T. Ryl's'koho [in Ukrainian].
6. Herasymenko, O. (2005). Kontserty Yuriya Oliynika dlya bandury ta symfonichnoho orkestru... [Yuriy Oliynyk's Concertos for bandura and symphony orchestra...]. Kobzarstvo v konteksti stanovlennya ukayins'koyi profesiynoyi muzychnoyi kul'tury, Kyiv, pp. 186–192 [in Ukrainian].

7. Zinkiv, I. YA. (2013). Bandura yak istorychnyy fenomen [Bandura as a Historical Phenomenon]. Kyiv: IMFE imeni M. T. Ryl's'koho [in Ukrainian].
8. Zinkiv, I. Ya. (2016). Zhanr kontsertu dlia bandury u tvorchosti Oliinyka kintsia 2000 – pochatku 2010-kh rokiv [The Genre of the Concerto for Bandura in the Works of Oliynyk in the late 2000s – early 2010s]. Naukovi zapysky Natsionalnoi akademii kerivnykh kadrov kultury i mystetstv, 1, 139–144. Lviv.
9. Klapchuk, V. M. (2024). Bandurne mystetstvo Ukrainy seredyny XVIII – pochatku XXI st. [Bandura art of Ukraine in the mid-18th – early 21st centuries]. Extended abstract of PhD thesis. Nizhyn: Nizhyn's'kyi derzhavnyi universytet imeni Mykoly Hoholya [in Ukrainian].
10. Kolessa, F. (1970). Ukrayins'ki narodni muzychni instrumenty [Ukrainian Folk Musical Instruments]. Kyiv: Naukova dumka [in Ukrainian].
11. Kushpet, V. (2007). Startshivstvo: mandrivni startsi-muzykanty v Ukraini [Eldership: Wandering Elder Musicians in Ukraine]. Kyiv: Tempora [in Ukrainian].
12. Lisnyak, I. M. (2017). Akademichne bandurne mystetstvo kintsia KHKH – pochatku XXI stolittya... [Academic bandura art of the late 20th – early 21st centuries...]. Extended abstract of candidate's thesis. Kyiv: IMFE imeni M. T. Ryl's'koho [in Ukrainian].
13. Matviyiv, H. V. (2021). Zvukoobrazni chynnyky suchasnoyi bandurnoyi tvorchosti... [Sound-forming factors of modern bandura creativity...]. Extended abstract of candidate's thesis. Odesa: Odes'ka natsional'na muzychna akademiya imeni A. V. Nezhdanovoyi [in Ukrainian].
14. Mishalov, V. (2011). Trypil's'ki motyvy v bandurnomu kontserti: muzykologichnyy analiz [Trypillian motifs in the bandura concerto: musicological analysis]. Naukovi zapysky NMAU, Iss. 95. Kyiv, pp. 39–55 [in Ukrainian].
15. Morozevych, N. V. (2003). Bandurne mystetstvo yak kul'turne nadbannya suchasnosti [Bandura art as a cultural heritage of modernity]. Extended abstract of candidate's thesis. Odesa: Odes'ka derzhavna muzychna akademiya imeni A. V. Nezhdanovoyi [in Ukrainian].
16. Nikolenko, O. I. (2011). Oryhinal'na instrumental'na bandurna tvorchist' v aspekti zhanrovo-styl'ovoyi evolyutsiyi [Original instrumental bandura creativity...]. Extended abstract of candidate's thesis. Lviv: L'viv's'ka natsional'na muzychna akademiya imeni M. V. Lysenka [in Ukrainian].
17. Oliynyk, Yu. (2010). Kontsert «Romantychnyy» dlia bandury z orkestrom [Concerto “Romantic” for Bandura and Orchestra]. Ed. O. Herasymenko-Oliynyk. Ternopil: TerRus, 50 p. [in Ukrainian].
18. Rudnytskyi, A. (1963). Ukrayins'ka muzyka. Istorychnyy ohlyad [Ukrainian Music. Historical Review]. Myunkhen: DMSHU [in Ukrainian].
19. Samchuk, U. (1976). Zhyvi struny. Bandura i bandurysty [Living strings. Bandura and bandura players]. Detroit: Vydannya Kapely Bandurystiv imeni Tarasa Shevchenka [in Ukrainian].
20. Slyusarenko, T. (2016). Bandurne vykonavstvo yak yavyshe natsional'noyi ukrayins'koyi kul'tury [Bandura performance as a phenomenon of national Ukrainian culture]. Extended abstract of candidate's thesis. Kharkiv: Kharkivs'kyi natsional'nyi universytet mystetstv imeni I. P. Kotlyarevs'koho [in Ukrainian].
21. Stel'mashenko, O. A. (2018). Kompozytors'ka tvorchist' ukrayins'koyi diaspor y: zhanrovi ta styl'ovi poshuky [Composer's Creativity of the Ukrainian Diaspora: Genre and Style Searches]. Kyiv: Muzychna Ukrainy [in Ukrainian].
22. Khotkevych, H. (2007). Bandura ta yiyi mozhlyvosti [Bandura and its possibilities]. Ed. V. Mishalov. Kharkiv: Hlas-Maydan [in Ukrainian].
23. Cherem's'kyi, K. (2008). Tradytsiynе spivotstvo... [Traditional singing...]. Kharkiv: Atos [in Ukrainian].
24. Cherem's'kyi, K. (2002). Shlyakh zvychayu [The path of custom]. Kharkiv: Hlas [in Ukrainian].
25. Bandurne mystetstvo [Bandura Art] (n.d.). Retrieved from: http://library.nakkkim.edu.ua:8080/libdoc/konferencii/bandurne_mystectvo.pdf.
26. Yuriy Oliynyk Kontsert № 3 «Ekzotychnyy» Marta-Marharet STORONYANS'KA [Yuriy Oliynyk Concerto No. 3 "Exotic" Marta-Marharet STORONYANSKA] (2016). Retrieved from: <https://www.youtube.com/watch?v=tgTTheRTKG4>.
27. The Bandura and its history: An overview. (n.d.). Retrieved from: <https://www.bandura.org/history/>.

Дата першого надходження рукопису до видання: 29.10.2025

Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 28.11.2025

Дата публікації: 30.12.2025